

**Verantwoording Sociaal Werk
op School 2025 Welstad**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
01 Inleiding	4
	4
02 Inzet per school	6
	6
03 Verdeling contacten	8
	8
04 Verwijzingen	12
	12
05 Focus inzet Sociaal Werk op School	13
	13
06 Impact en conclusie	15
	15

Sociaal Werk op School 2025

Primair onderwijs

- De Verbinding
- De Rank
- De Meidoorn
- De Baldakijn
- De Badde
- De Musselhorst
- Het Noorderlicht
- Sint Antonius
- Op de Zandtange
- De Höchte
- Hagenhof
- Het Mozaïek
- De Maarsborg
- Oranje Nassau
- De Lindenberg
- Wereldwijs
- Willibrord
- Meester Neuteboomschool
- Anne de Vries
- De Oleander

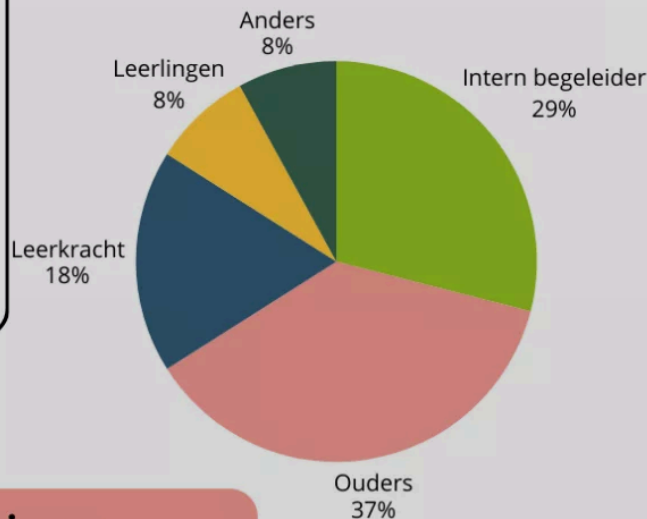
Voortgezet onderwijs

- Ubbo Emmius Engelandlaan
- Ubbo Emmius Maarsdreef
- Ubbo Emmius Stationslaan
- Ubbo Emmius PrO
- Ubbo Emmius Onstwedde

Contacten VO

Binnen het VO verloopt het contact voornamelijk via school. Waarbij docenten en mentoren signalen aandragen en de sociaal werker een verbindende rol vervult tussen school, leerling en ouders.

Contacten PO

Bereikte gezinnen PO

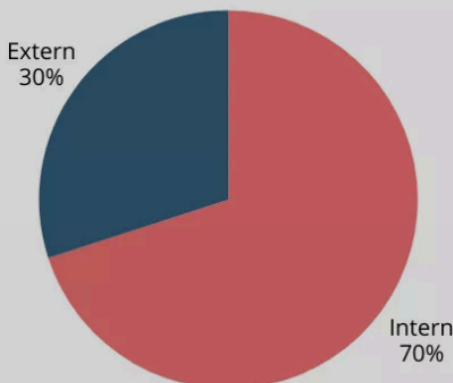
Met in totaal ruim 1600 gevoerde gesprekken, waaronder gesprekken met 595 ouders en 124 leerlingen, levert Sociaal Werk op School een belangrijke bijdragen aan het vroegtijdig signaleren van zorgen binnen de schoolcontext.

Doorverwijzingen

In 97% van de gevallen op het PO was doorverwijzing niet nodig. In totaal zijn er 49 doorverwijzingen geweest, waarvan het grootste gedeelte intern is opgepakt. Op het VO is de inzet van SWOS vaak ook voldoende. Hier lopen meerdere trajecten vaak parallel.

Focus inzet

De werkzaamheden van sociaal werkers op het PO zijn vooral gericht op het sociale en emotionele vlak. Binnen het VO richt de inzet zich vooral op het sociaal-emotionele functioneren van leerlingen. Veel vragen hebben betrekking op complexe thuissituaties.

"Erg fijn dat het zo laagdrempelig is en het gewoon op school is. Het wordt niet groter gemaakt dan het is met meteen therapieën ofzo. We hebben er een goed gevoel bij"

Inleiding

Deze verantwoording biedt een tussentijds overzicht van de inzet van Sociaal Werk op School in de gemeente Stadskanaal in het kalenderjaar 2025. Sociaal werkers ondersteunen docententeams, ouders en jeugdige met als doel het bevorderen van een veilige, gezonde en kansrijke schooltijd. De aanpak is enerzijds gericht op zorg en welzijn op school, met specifieke aandacht voor het inhalen van eventuele vertraging op sociaal en emotioneel vlak die zijn ontstaan als gevolg van de COVID-19 periode. Anderzijds is de aanpak preventief van aard en richt deze zich op vroegsignalering, het versterken van weerbaarheid en het leggen van verbindingen met de leefwereld binnen en buiten de school. Hiermee wordt bijgedragen aan het verkleinen van de behoefte aan geïndiceerde jeugdhulp.

Inmiddels is Sociaal Werk op School op veel scholen een vanzelfsprekend onderdeel van de dagelijkse praktijk geworden. Waar de inzet in het eerste jaar nog nieuw was en vroeg om gewenning, zien we nu dat er duurzame samenwerkingsrelaties ontstaan. Door vaste aanwezigheid en korte lijnen weten leerkrachten, ouders en leerlingen de sociaal werkers steeds beter te vinden. Dit geldt ook voor de samenwerking met externe ketenpartners, zoals leerlicht, GGD en het bredere sociale domein. Er ontstaan steeds meer verbindingen zowel binnen de school als daarbuiten.

In deze verantwoording worden verschillende aspecten van Sociaal Werk op School toegelicht. Waar mogelijk is daarbij een onderscheid gemaakt tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Wanneer er geen duidelijke verschillen zijn, is gekozen voor een algemene beschrijving van Sociaal Werk op School.

Wij zetten Sociaal Werk op School in op de volgende scholen:

Primair onderwijs	Voortgezet onderwijs
De Verbinding	Ubbo Emmius Engelandlaan
De Rank	Ubbo Emmius Maarsdreef
De Meidoorn	Ubbo Emmius Stationslaan
De Baldakijn	Ubbo Emmius PrO
De Badde	Ubbo Emmius Onstwedde
De Musselhorst	
Het Noorderlicht	
Sint Antonius	
Op de Zandtange	
De Höchte	
Hagenhof	
Het Mozaïek	
De Maarsborg	
Oranje Nassau	
De Lindenberg	
Wereldwijs	
Willibrord	
Meester Neuteboomschool	
Anne de Vries	
De Oleander	

Inzet per school

Sociaal werkers vervullen een belangrijke verbindende en signalerende rol tussen school, ouders, kinderen en het bredere sociale netwerk. Om deze makelaarsrol goed te kunnen uitvoeren, is het van belang dat zij zichtbaar en duurzaam aanwezig zijn op school, aansluiten bij de dagelijkse gang van zaken binnen de school en tegelijkertijd goed verbonden blijven met Welstad en het netwerk daar omheen.

Daarnaast speelt Sociaal Werk op School een faciliterende rol bij het bespreekbaar maken van actuele thema's zoals pesten en sexting. Hoewel voorstellingen of projecten rondom deze thema's niet altijd door Sociaal Werk op School zelf worden betaald of opgezet, maakt Sociaal Werk op School het voor scholen in Stadskanaal laagdrempelig om dergelijke initiatieven te organiseren. Sociaal werkers denken mee over wat er nodig is binnen de school, sluiten aan bij de visie en het beleid van de school en ondersteunen bij de organisatie en opvolging. Ook bieden zij ruimte voor leerlingen en ouders om hierover in gesprek te gaan wanneer zij hier in de praktijk tegenaan lopen.

De werkzaamheden van Sociaal Werk op School bestaan onder andere uit:

- Aanwezigheid op school
- Het aanbieden van weerbaarheidstrainingen
- Gesprekken met ouders, leerlingen en leerkrachten
- Deelname aan multidisciplinaire/ SOT overleggen
- Casuïstiekbesprekingen
- Huisbezoeken
- Het aanbieden van trainingen
- Aanwezigheid bij ouderavonden, koffieochtenden en andere schoolactiviteiten
- Meedenken met scholen over bepaalde patronen of signalen binnen school

Door hun structurele betrokkenheid bij school en gezin en de diversiteit aan werkzaamheden zijn sociaal werkers goed gepositioneerd om vroegtijdig signalen op te vangen en ondersteuning te bieden. In combinatie met het onderhouden en verdiepen van deskundigheid draagt dit bij aan het voorkomen van zwaardere problematiek en aan het versterken van een veilige en ondersteunende opvoed- en leeromgeving, zowel op school als thuis.

Primair onderwijs

Per school in het primair onderwijs wordt een inzet van vier uur Sociaal Werk op School per week geraamd en in praktijk ook daadwerkelijk ingezet. Deze inzet is voornamelijk gericht op werkzaamheden in direct contact met leerlingen, ouders en de school. De sociaal werker vervult hierbij de rol van gesprekspartner, adviseur, expert en makelaar, onder andere door het voeren van gesprekken, het deelnemen aan overleggen en het bieden van ondersteuning en advies op maat.

Daarnaast bestaat de inzet uit gezamenlijke overleggen met collega sociaal werkers, het verzorgen van weerbaarheidstrainingen en het onderhouden en uitbreiden van deskundigheid door het volgen van scholingen en trainingen. Waar nodig vinden aanvullende gesprekken en overleggen plaats buiten de vaste momenten om. Ook de aanwezigheid op school maakt onderdeel uit van deze inzet.

De verstevigde positie van Sociaal Werk op School en het toenemende vertrouwen van leerlingen, ouders en professionals zorgen voor een groeiende vraag naar ondersteuning, die binnen de huidige uren niet altijd volledig kan worden opgevangen. Dit vraagt om het maken van bewuste keuzes, waarbij de beschikbare tijd zo effectief mogelijk wordt ingezet met prioriteit voor preventie, vroegsignalering en het onderhouden van samenwerkingsrelaties.

Een uitbreiding van het aantal uren biedt ruimte voor meer aanwezigheid op school, verdieping van preventieve activiteiten en intensievere samenwerking met partners binnen en buiten de school. Daarnaast maakt dit het mogelijk om sneller te reageren op signalen en wachttijden te beperken, wat vanuit preventief oogpunt wenselijk is.

Voortgezet onderwijs

Ook binnen het voortgezet onderwijs wordt de inzet van gemiddeld vier uur Sociaal Werk op School per week gerealiseerd. Deze inzet vindt plaats op alle VO-scholen. Ubbo Emmius PrO en Ubbo Emmius Onstwedde vragen minder uren, deze uren worden ingezet op andere locaties, zoals Ubbo Emmius Engelandlaan. De inhoudelijke casuïstiek binnen het PrO wordt opgepakt door de schoolmaatschappelijk werker van de school zelf. Vanuit Sociaal Werk op School ligt de focus vooral op het verzorgen van trainingen en het bieden van algemene voorlichting en informatie.

Binnen het voortgezet onderwijs verschilt de manier waarop de inzet wordt vormgegeven per school en is deze afhankelijk van de mate waarin de samenwerking met de school is ingericht en van de specifieke hulpvraag. Op sommige scholen wordt gewerkt met (wekelijkse) inloopspreekuren, terwijl de inzet op andere scholen voornamelijk plaatsvindt op aanvraag, bijvoorbeeld via mentoren of intern begeleiders. In het voortgezet onderwijs is daarnaast vaker sprake van individuele begeleiding van leerlingen dan in het primair onderwijs. Hierdoor varieert onze inzet van korte, laagdrempelige contactmomenten tot meer intensieve begeleidingstrajecten.

Net als binnen het primair onderwijs vraagt de omvang van het aantal beschikbare uren om het maken van keuzes. Door de toenemende bekendheid en het groeiende vertrouwen in Sociaal Werk op School neemt de vraag naar ondersteuning toe, wat kan leiden tot wachttijden en minder ruimte voor preventieve activiteiten.

Verdeling contacten

In deze verantwoording is sprake van een verschil in wijze van registreren tussen Sociaal Werk op School in het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Dit verschil hangt samen met de verschillende manieren waarop de inzet van Sociaal Werk op School binnen het primair en voortgezet onderwijs is ingericht.

Binnen het primair onderwijs houden sociaal werkers lijsten bij waarin contactmomenten met ouders en leerlingen worden geregistreerd. Binnen het voortgezet onderwijs wordt op een andere manier geregistreerd, waardoor cijfers minder direct vergelijkbaar zijn. Er wordt momenteel gewerkt aan het meer op elkaar afstemmen en rechtekken van de registratie. In de volgende verantwoording zal dit naar verwachting duidelijker en eenduidiger zichtbaar zijn.

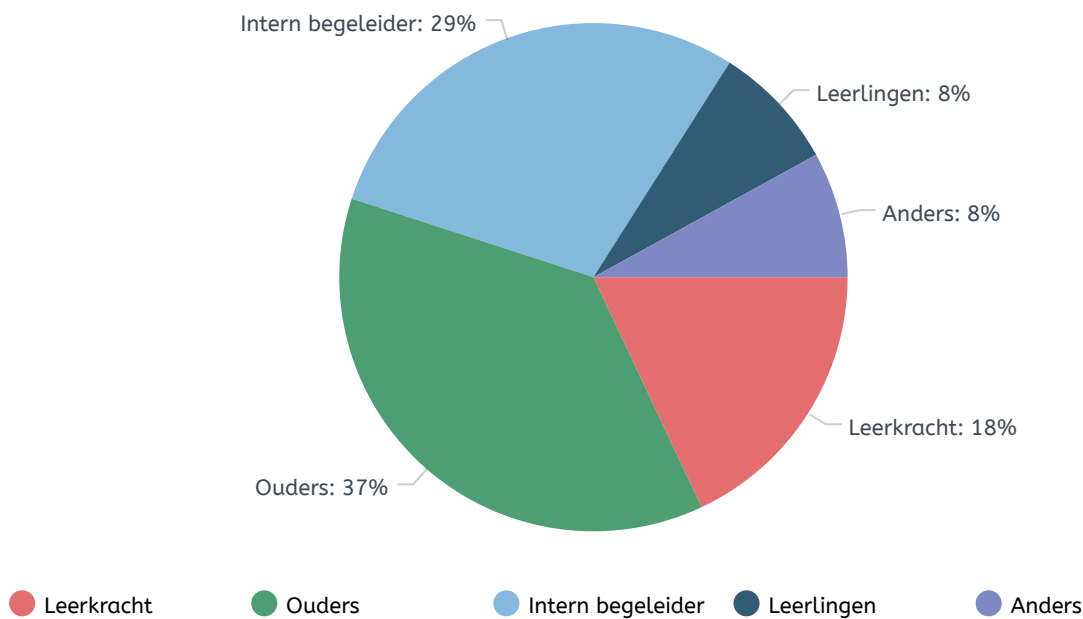
Verdeling contacten op het primair onderwijs

Binnen het primair onderwijs zijn in het afgelopen jaar ruim 1600 gesprekken gevoerd. Dit aantal gesprekken laat zien dat Sociaal Werk op School een belangrijke laagdrempelige functie vervult. Een aanzienlijk deel van deze gesprekken betreft nieuwe contacten: ouders en leerlingen die eerder niet in beeld waren bij hulpverlenende instanties.

Doordat de sociaal werker zichtbaar en aanwezig is op school, wordt de drempel om hulp te zoeken aanzienlijk verlaagd. Voor veel ouders en leerlingen voelt een hulpverleningsorganisatie groot en ingewikkeld, terwijl de school een vertrouwde en veilige omgeving is. Hierdoor komen zorgen eerder ter sprake en kunnen signalen tijdig worden opgepakt. Dankzij deze laagdrempelige aanwezigheid van sociaal werkers op school zijn gezinnen en jongeren nu wel in beeld die anders mogelijk geen hulp zouden hebben gezocht of pas in een later stadium in beeld waren gekomen. Sociaal Werk op School vervult daarmee een belangrijke preventieve rol binnen het onderwijs.

In de volgende paragrafen wordt de inzet van Sociaal Werk op School verder toegelicht aan de hand van de contacten met interne disciplines, ouders en leerlingen. De onderstaande grafiek laat zien hoe onze inzet verdeeld is over deze verschillende pijlers in het primair onderwijs en maakt de verhoudingen zichtbaar.

Gesprekken op school

Contact met interne disciplines

Sociaal werkers hebben tijdens hun aanwezigheid op school veel contact met de verschillende interne disciplines. Door de vaste aanwezigheid op scholen merken de sociaal werkers een verbetering in dit contact. Zo weten mensen ze beter te vinden en zijn de lijntjes korter, wat zorgt voor een prettige samenwerking. In 2025 zijn er in totaal ruim 1600 gesprekken gevoerd op het primair onderwijs, waarbij meer dan de helft van de gesprekken werd gevoerd met interne disciplines. Meer dan de helft van deze gesprekken was met de interne begeleiders. Van deze gesprekken werd 33% gevoerd met de leerkrachten en 15% met andere professionals.

De contacten met de interne begeleiders waren voornamelijk gericht op:

- Route zorg bespreken/ uitleggen (onder andere de meldcode)
- Sociale weerbaarheid en contacten
- Gedrag en emotieregulatie
- Gedrag en emotieregulatie
- Sociale weerbaarheid en contacten
- Observaties in de klas

De contacten met de leerkrachten waren voornamelijk gericht op:

- Gedrag en emotieregulatie
- Sociale weerbaarheid en contacten
- Observaties in de klas

Daarnaast zijn de sociaal werkers ook aanwezig geweest bij 278 verschillende overleggen en activiteiten op de scholen, zoals koffieochtenden, open dagen en ouderavonden. De sociaal werkers hebben 87 keer deelgenomen aan multidisciplinaire overleggen op de scholen wat zorgt voor structurele betrokkenheid en bijdraagt aan een integrale aanpak op de scholen. Ook hier draagt de vaste aanwezigheid op de scholen bij aan de zichtbaarheid die de sociaal werkers op de scholen hebben.

Contact met ouders en/ of verzorgers

De contacten met ouders en verzorgers is een belangrijk onderdeel van Sociaal Werk op School. Van de gesprekken die de sociaal werkers op school voeren is 37% met de ouders en verzorgers. In 20% van deze gevallen kwam dit contact tot stand via een verwijzing door een leerkracht. Deze verwijzingen gebeuren voornamelijk op het gebied van opvoedvragen en vragen over gedrag en emotieregulatie. Voorheen was het percentage van verwijzingen van een leerkracht lager en deze toename laat zien dat de zichtbaarheid op scholen er in resulteert dat er vaker aan de sociaal werkers gedacht wordt en vaker naar hen wordt doorverwezen.

De gesprekken met ouders zijn waardevol, omdat dit bijdraagt aan vroegtijdige signalering en het versterken van de thuissituatie. Daarnaast zijn de gesprekken met ouders ook waardevol wanneer er toch meer ondersteuning nodig blijkt te zijn. Door eerdere ervaringen met sociaal werk is de drempel om weer ondersteuning vanuit sociaal werk te accepteren lager.

De belangrijkste thema's in de gesprekken met de ouders waren:

- Opvoedvragen
- Gedrag en emotieregulatie
- Sociale weerbaarheid en contacten
- Echtscheiding

Door de contacten met ouders helpen we met Sociaal Werk op School niet alleen binnen de school, maar ondersteunen we ook in de thuissituatie. Op deze manier krijgen zowel kinderen als ouders de ondersteuning die ze soms nodig hebben.

Contact met leerlingen

Hoewel niet alle leerlingen uit zichzelf de sociaal werkers benaderen weten de leerlingen de sociaal werkers steeds beter te vinden. Van alle vragen kwam 8% rechtstreeks vanuit de leerlingen. Veel van deze vragen waren gericht op het thema sociale weerbaarheid en gedrag en emotieregulatie. Daarnaast zijn er in totaal 218 kind gesprekken gevoerd.

Naast de individuele gesprekken met de kinderen hebben we in totaal 62 keer een observatie in de klas gedaan. Deze observaties geven inzichten in het gedrag van leerlingen in de groepsdynamiek.

De vaste, laagdrempelige en structurele aanwezigheid van sociaal werkers op school zorgt ervoor dat zij zichtbaar en herkenbaar zijn voor leerlingen. Sociaal werkers ervaren dat hierdoor meer leerlingen hen weten te vinden. Deze vertrouwdheid draagt bij aan een gevoel van veiligheid en vertrouwen, waardoor leerlingen eerder contact zoeken om vragen te stellen of hun verhaal te doen. Door deze vroege signalering kunnen zorgen in een vroeg stadium worden opgepakt en voorkomen we dat problemen verder uitgroeien.

De sociaal werkers kijken daarbij niet alleen naar het kind, maar betrekken ook ouders of verzorgers. Gesprekken met leerlingen op het primair onderwijs vinden altijd plaats met een duidelijk doel en in afstemming met ouders. Waar mogelijk worden ouders actief meegenomen, zodat zij thuis verder kunnen werken aan hetgeen wat op school is gestart. Hierdoor wordt het 'probleem' ook aangepakt daar waar het zich vooral voordoet, namelijk de thuissituatie.

In de praktijk zien we dat ouders soms geneigd zijn om vooral een kindgesprek aan te vragen, omdat zij niet altijd weten hoe zij een probleem zelf kunnen aanpakken. Vanuit Sociaal Werk op School ligt de focus echter op het versterken van ouders in hun eigen kracht en het ondersteunen van hun opvoedende rol. Het kind functioneert namelijk vooral binnen het gezin, terwijl de sociaal werker het kind alleen op vaste momenten ziet. Door verantwoordelijkheid bij ouders te laten en deze niet over te nemen, ontstaat duurzame verandering en blijvende ondersteuning.

Bereikte gezinnen en jeugdigen

Het exact vaststellen van het aantal unieke gezinnen en jeugdigen dat is bereikt, is lastig vanwege mogelijke overlap in registraties. Wel geeft de beschikbare monitoring een goed beeld van het bereik van Sociaal Werk op School.

Er zijn in het kader van Sociaal Werk op School gesprekken gevoerd met in totaal 595 ouders en 124 leerlingen, dit is ongeveer 44% van alle gesprekken die zijn gevoerd. Deze gesprekken bestonden uit laagdrempelige ondersteuning, advisering en het bieden van een luisterend oor, afgestemd op de vragen en behoeften van ouders en leerlingen. Daarmee levert Sociaal Werk op School een belangrijke bijdrage aan het vroegtijdig signaleren van zorgen en het ondersteunen van gezinnen en jeugdigen binnen de schoolcontext.

Verdeling contacten op het voortgezet onderwijs

De verdeling van de tijd tussen contact met school, ouders en jongeren verschilt per periode en is afhankelijk van de vragen die binnenkomen. In de praktijk ligt de nadruk vooral op contact met school, waarbij het merendeel van de vragen afkomstig is van docenten en mentoren. Vragen komen niet alleen tijdens spreekuren, maar ook daarbuiten, vaak naar aanleiding van signalen die docenten in de klas of op school opvangen.

Leerlingen melden zich niet vaak uit zichzelf bij Sociaal Werk op School en hebben hierin vaak een zetje nodig van een docent of ouder. Meestal worden zorgen over leerlingen eerst besproken met docenten, waarna de leerling wordt doorverwezen naar het spreekuur. Vanuit deze gesprekken wordt bekeken of en in welke mate ouders betrokken moeten worden.

Ouders benaderen Sociaal Werk op School soms ook rechtstreeks. Binnen het voortgezet onderwijs gebeurt dit alleen minder vaak dan binnen het primair onderwijs, omdat ouders op het voortgezet onderwijs minder structureel aanwezig zijn op school. Dit maakt dat het contact met ouders vaker indirect verloopt en meestal tot stand komt via school of via de jongere zelf.

De sociaal werker ondersteunt de school bij het duiden van zorgen en het meedenken over passende vervolgstappen en vervult daarbij een brugfunctie tussen school, leerling en ouders. In veel gevallen blijft er gedurende het traject afstemming met de docent of mentor en is er, afhankelijk van de hulpvraag en de leeftijd van de jongere, ook contact met de ouders.

Verwijzingen

Verwijzingen primair onderwijs

Zoals eerder benoemd zijn op scholen ruim 1600 gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, intern begeleiders, leraren en andere betrokken professionals. Deze gesprekken laten zien dat de inzet van Sociaal Werk op School van meerwaarde is. In meer dan 97% van de gevallen bleek verdere doorverwijzing naar zwaardere of externe hulp niet nodig en kon ondersteuning direct binnen de schoolcontext worden geboden. Dit draagt bij aan laagdrempelige, snelle en passende hulp, waarbij problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt. Daarnaast blijkt dat in 39% van de gesprekken het geven van een advies al voldoende was om leerlingen, ouders of professionals verder te helpen.

Wanneer een gesprek met Sociaal Werk op School niet voldoende was, is er zowel intern als extern doorverwezen. In totaal zijn er 49 doorverwijzingen geweest, waarvan bijna 70% intern is doorverwezen.

Intern is er doorverwezen de volgende andere onderdelen van Welstad:

- Gezinscoaching
- Buurtwerk sport
- Buurtmaatschappelijk werk
- Buurtwerk

Van de 34 interne doorverwijzingen werd bijna de helft doorverwezen naar de gezinscoaching binnen Welstad.

Ongeveer 30% van de doorverwijzingen ging naar externe partijen. Dit waren voornamelijk het CJGV, Veilig Thuis en de huisarts. Verder werd er nog een enkeling doorverwezen naar andere partijen zoals WMO, de leerplicht, sociaal team, Stichting Rikkie, Accare en slachtofferhulp.

Deze cijfers laten zien dat Sociaal Werk op School in de meeste gevallen direct passende ondersteuning of advies kan bieden en waar nodig kan doorverwijzen naar andere passende hulp en ondersteuning.

Verwijzingen voortgezet onderwijs

Binnen het voortgezet onderwijs werkt Sociaal Werk op School vaak met een complexe doelgroep, waarbij in veel gevallen al andere instanties betrokken zijn. De sociaal werker wordt vooral ingezet bij bestaande hulptrajecten en om te signaleren wanneer extra ondersteuning nodig is.

In veel situaties is de inzet van Sociaal Werk op School voldoende. Vaak is er al veel bekend over de situatie of is er al externe hulp binnen het gezin. De sociaal werker kan zich dan richten op ventilerende gesprekken of op het ondersteunen bij problemen die het functioneren op school beïnvloeden. Wanneer er nog geen hulp is, wordt eerst geïnventariseerd of doorverwijzing nodig is, of voert de sociaal werker zelf gesprekken met jongeren. Doorverwijzingen vinden zowel intern binnen Welstad als extern plaats, waarbij vaak meerdere trajecten parallel lopen. Zo wordt er intern bijvoorbeeld doorverwezen naar een schoolmaatschappelijk werker en extern bijvoorbeeld naar jeugdhulp.

Focus inzet Sociaal Werk op School

Focus inzet primair onderwijs

De werkzaamheden van sociaal werkers op het primair onderwijs zijn vooral gericht op het sociale en emotionele vlak. Daarnaast wordt in sommige situaties aandacht besteed aan executieve functies en in mindere mate aan de cognitieve ontwikkeling. Er is onderscheid gemaakt tussen de verschillende inhoudelijke thema's en de typen ondersteuning die zijn geboden. De onderstaande tabellen geven hier een overzicht van. Omdat opvoedvragen in de praktijk regelmatig voorkomen, is dit thema als aparte categorie toegevoegd. Het cijfer 1 geeft aan dat hier het meest op is gericht en het cijfer 4 het minst.

Inzet

Inhoudelijke thema's	Cijfer	Ondersteuning in aantallen
Gedrag en emotieregulatie	1	292
Sociale vaardigheden/ contacten	1	238
Opvoedvragen	2	165
Echtscheiding	3	94
Verzuim	4	63
Armoede	4	61

Ondersteuning

Ondersteuning	Cijfer	Ondersteuning in aantallen	Toelichting
Ondersteuning van gezinnen	1	595	
Expertisedeling met intern begeleiders	2	465	
Expertisedeling met docenten	3	295	
Zorg (buiten school) via verwijzing	4	49	Verwijzing binnen Welstad of extern

Focus inzet voortgezet onderwijs

De inzet van Sociaal Werk op School richt zich binnen het voortgezet onderwijs vooral op het sociaal-emotionele functioneren van leerlingen. Veel vragen hebben betrekking op complexe thuissituaties, zoals echtscheiding, rouw of problemen binnen het gezin. Daarnaast spelen faalangst, emotieregulatie, sociale weerbaarheid, pestervaringen en de omgang met sociale media vaak een rol.

Sociaal Werk op School begeleidt leerlingen door te luisteren, hen te ondersteunen bij sociale vaardigheden en gedrag en hen te helpen weerbaarheid en zelfvertrouwen op te bouwen. Waar nodig worden ouders betrokken, bijvoorbeeld bij aanmeldingen of doorverwijzing naar andere hulpverleners zoals de gezinscoach. Vaak vindt er ook overleg plaats met docenten over zorgen rondom de thuissituatie, waarbij de sociaal werker meedenkt over routes, meldcodes en mogelijke interventies. De inzet kan daarnaast betrekking hebben op praktische onderwerpen, zoals planning, studieorganisatie, middelengebruik of het opbouwen van een sociaal netwerk.

Op het gebied van sociaal-emotioneel functioneren worden de meeste externe doorverwijzingen gedaan. Dit gebeurt wanneer de problematiek te complex is voor Sociaal Werk op School of wanneer er dreiging van schooluitval bestaat. Hiermee sluit de inzet van Sociaal Werk op School aan bij de behoeften van leerlingen, ouders en school en draagt het bij aan zowel het welzijn van de leerlingen als de samenwerking binnen het gezin en aan vroegtijdige signalering en preventie van verdere problemen.

Impact en conclusie

Sociaal Werk op School levert zichtbaar waardevol en betekenis werk binnen de scholen in de gemeente Stadskanaal. Door de laagdrempelige aanwezigheid en preventieve inzet wordt aangesloten bij wat leerlingen, ouders en scholen nodig hebben, vaak nog voordat zorgen groter worden. De impact van deze inzet komt niet alleen tot uiting in cijfers, maar wordt vooral zichtbaar in de ervaringen en verhalen uit de praktijk, die hieronder worden beschreven.

Opbouwen van vertrouwen

Een meisje dat bijna 4 werd zou starten in groep 1. Zij was echter nog niet zindelijk, wat een voorwaarde is om te kunnen beginnen op school. De school heeft moeder geadviseerd contact op te nemen met de SWOS'er op school. In de eerste instantie stond moeder hier terughoudend tegenover en stelde zij het gesprek uit. Toen er uiteindelijk contact plaatsvond, bleek het gesprek waardevol. Moeder kreeg praktische adviezen en voelde zich gehoord en begrepen. Drie weken later nam zij uit eigen initiatief opnieuw contact op met de SWOS'er. Ze gaf aan opnieuw behoefte te hebben aan een luisterend oor, omdat zij het eerdere gesprek als prettig en helpend had ervaren.

Op het eerste gezicht lijkt dit een eenvoudig voorbeeld. De werkelijke impact zit echter in wat hier onder ligt: het opbouwen van vertrouwen, het verlagen van drempels en het creëren van een veilige plek waar ouders zich kwetsbaar durven op te stellen. Dit voorbeeld laat zien hoe Sociaal Werk op School bijdraagt aan vroegtijdige ondersteuning, versterking van ouderschap en een positieve samenwerking tussen ouders en de school.

Positief effect

Een moeder van een leerling uit groep 7 nam contact op met de sociaal werker, nadat ze een oudergesprek had gehad met een leerkracht. Haar zoon van 10 jaar vond het lastig om zijn emoties te reguleren en stagneerde regelmatig. De leerling vond dit zelf ook lastig en wilde hier iets mee doen. Na een intakegesprek met moeder zijn we aan de slag gegaan met verschillende hulpmiddelen.

De leerling gaf zelf aan dat de hulpmiddelen erg helpend zijn voor hem en dat hij minder vaak moet huilen en boos wordt. Na een aantal weken hebben we een evaluatie gehad met moeder. Zowel de leerling als moeder geven aan dat de hulpmiddelen helpend voor hem zijn geweest en op het moment dat hij opnieuw vastloopt zet hij dit opnieuw in. Het was zichtbaar dat de leerling een positiever zelfbeeld had en moeder beaamde dit ook. Moeder vond het prettig dat de ondersteuning op een laagdrempelige wijze aangeboden kon worden.

Route meldcode

Een moeder van twee kinderen nam contact op met de sociaal werker om haar zorgen te uitten over de thuissituatie bij vader. Hierin is het advies geweest om deze zorgen ook te delen met school, in verband met het welbevinden van de kinderen en hoe zich dat uit in de klas. Een aantal maanden later kregen zowel de sociaal werker als de directeur en intern begeleider meer zorgen over de gehele thuissituatie. Hierin heeft de sociaal werker gesprekken gevoerd met de directeur en intern begeleider om de zorgen in kaart te brengen. Vervolgens hebben we de stappen van de meldcode doorlopen. De intern begeleider en directeur vonden deze samenwerking

erg prettig, omdat er vanuit een ander expertise werd meegedacht. Hierdoor kon school met een zeker gevoel een Veilig Thuis melding doen. In deze casus werd de samenwerking tussen de school en de sociaal werker goed zichtbaar.

Laagdrempelige ondersteuning

Binnen het Sociaal Werk op School fungeert de sociaal werker als een laagdrempelig en vertrouwd aanspreekpunt voor ouders. Zo gaf een ouder aan het prettiger te vinden om vragen eerst te bespreken met het sociaal werk op school, in plaats van direct contact op te nemen met de huisarts of gebruik te maken van geïndiceerde hulp. Dit onderstreept de rol van het sociaal werk op school als eerste ingang voor ondersteuning en vroegsignalering. Door deze nabijheid kunnen zorgen tijdig worden besproken, wordt passende ondersteuning sneller ingezet en kan zwaardere hulp in sommige gevallen worden voorkomen.

Zichtbaarheid

Door de structurele aanwezigheid van Sociaal Werk op School zijn sociaal werkers beter zichtbaar en vertrouwd voor kinderen. In de praktijk wordt gemerkt dat kinderen hen hierdoor vaker weten te vinden en ook daadwerkelijk vaker zelf contact zoeken. Deze toegenomen toegankelijkheid draagt bij aan vroegsignalering en het tijdig bieden van passende ondersteuning.

*"Erg fijn dat het zo laagdrempelig is en het gewoon op school is. Het wordt niet groter gemaakt dan het is met meteen therapieën ofzo.
We hebben er een goed gevoel bij"*

Conclusie en toekomstperspectief

De inzet van Sociaal Werk op School heeft de afgelopen periode laten zien dat zichtbaarheid en continuïteit van belang zijn. Door langere en stabielere aanwezigheid op scholen zijn leerlingen, ouders en medewerkers vertrouwd geraakt met de sociaal werkers. Hierdoor zijn de lijnen korter, is het vertrouwen groter en is de samenwerking steviger. Het minimale aantal externe doorverwijzingen laat zien dat de integraliteit met het brede sociaal werk goed werkt, zoals met het jongerenwerk en de gezinscoaching. Waar het eerste jaar nog nieuw en wennen was, is Sociaal Werk op School inmiddels op veel scholen een normaal en vanzelfsprekend onderdeel geworden. Het opbouwen van duurzame relaties heeft tijd gekost, maar betaalt zich nu uit in korte communicatielijnen, duidelijkere verwachtingen en een preventieve aanpak waarbij leerlingen en gezinnen eerder in beeld komen.

Sociaal Werk op School draagt daarmee niet alleen bij aan het welzijn van leerlingen, maar vergroot ook het zicht op hun gezinnen en sociale netwerk. Vaste gezichten creëren een veilig en vertrouwd gevoel, waardoor kinderen vaker en eerder contact zoeken. Zo kan Sociaal Werk op School een grotere, geïntegreerde aanpak van problemen mogelijk maken, waarbij integraliteit, verbondenheid en duurzame relaties centraal staan. De basis voor een structurele en blijvende impact is daarmee gelegd en de komende periode biedt ruimte om dit verder uit te bouwen.